

Faculty of Arts, Commerce, Science, Social Science and Business Management
B.A/B.Com/B.Sc/BBA I-Year, CBCS-II Semester Backlog Examinations –Jan, 2023
PAPER: General English

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

Section-AI. Answer any *four* of the following (4x5=20 Marks)

1. a. Are fricatives consonant sounds? Mention any two active articulators.

b. Identify the set of voiceless fricatives from the following:

/ f, θ, s, ʃ, h/

/ v, ð, z, ʒ/

2. a. 'when, how, why' are _____ adverbs

i. manner ii. number iii. quality iv. interrogative

b. Verbs change as per *Person*, Fill in the following blanks with suitable form of verbs:

i. I _____ a mile daily (first person – I)

ii. He _____ a mile daily (third person – he)

3. a. Identify the figure of speech in the sentences below:

i. My friend is as brave as a lion

ii. Her voice is music to his ears

b. Fill in the following blanks with Portmanteau words and their combinations:

i. Email : _____ + _____

ii. _____ : International + Network

4. a. Complete the following words by filling blanks with suitable letters

i. B R _ _ F ii. B E L _ _ V E

b. Fill in the blanks with suitable adverbs:

i. He shouted at them _____ (Loud)

ii. The old man fought _____ (Brave)

5. How do you define '**Hard work**' in your own terms? Discuss briefly any one situation that left you with a sense of achievement through hard work.

6. Write a letter to your friend describing the fresher's party at your college.

Section-B

II. Answer the following questions from either 'a' or 'b'. (4x15=60 Marks)

7 a. i. Write a note on the ending the story, 'Gift of the Magi'? (7 marks)

ii. Read the passage and answer the questions that following (8 marks)

Perception is the way we conceive of something, the way we experience the world around us. In other words, it is the gathering information through our senses, and organizing and making sense of that information. Each one of us perceives the world differently because no two people experience the world, its various aspects, in the same way. Experience makes us who we are. It shapes our minds, opinions, likes and dislikes. For instance, we recognize our favorite food items by their aroma and the way they look. It is through our sensory experience that we interact with, and interpret our world. Recognizing and interpreting sensory information, such as sound and smell, are all part of perception. The following will help you improve your perception skills: a better understanding of one's self, being empathetic towards others, having a positive attitude, avoiding preconceived notions about one's self or others, communicating freely and openly.

- a) What is perception?
- b) How should we process information?
- c) How does each one of us perceive the world?
- d) What does experience do to us?
- e) How can we interpret and interact our world?
- f) Mention two ways with which we can improve our perception skills.
- g) What do you mean by 'empathetic'?
- h) Why must one avoid preconceived notions about one's self or others?

Or

b. i. Annotate the following:

"One dollar and eighty-seven cents. That was all" (7 marks)

ii. Read the passage and answer the questions that follow: (8 marks)

India faces a challenging immediate future in energy and climate policy - making. The problems are multiple: sputtering fossil fuel production capabilities; limited access to electricity and modern cooking fuel for the poorest; rising fuel imports in an unstable global energy context; continued electricity pricing and governing challenges leading to its costly deficits or surplus supply; and not least, growing environmental contestation around land, water and air. But all is not bleak; growing energy efficiency programs; integrated urbanization and transport policy discussions; in roads to enhancing energy access and security; and bold energy initiatives, even if not fully conceptualized, suggest the promise of transformation.

- a) What are the challenges India faces in its immediate future?
- b) Mention two ways in which people use energy.
- c) The poorest have limited access to what?
- d) What does continued electricity pricing lead to?
- e) In an unstable global energy context, what does the country import?
- f) The environmental contestation is around which aspects?
- g) Mention two things that promise the transformation of the nation.
- h) What is urbanization?

III.a. i. Discuss the role of youth in strengthening the nation by 2020 (7 marks)

ii. Read the passage and answer the questions that follow (8 marks)

'A stitch in time saves nine' is a famous proverb. A proverb is a condensed but memorable saying that represents some important fact of experience that is taken as true by many people. This proverb's meaning is quite simple: do not procrastinate. It is better to spend a little time and effort to deal with problems right now than to wait until later, when they may get worse. The phrase might be stated more clearly as: 'one stitch, in time, saves nine stitches,' meaning that mending a tear right away would only require one stitch instead of the ten stitches it may require if the tear goes unfixed and worsens. Another proverb which is similar in meaning is, 'procrastination is the thief of time.'

- a) The proverb sounds condensed but is _____
- b) What is the simple meaning of the proverb?
- c) Should we wait till later to deal with problems?
- d) What must one do to deal with problems in the present?
- e) How does one stitch in time help us?
- f) Mending a tear on time would require how many stitches? One or Nine?
- g) Write two antonyms for 'worse'
- h) Mention another proverb which is similar in meaning to 'A stitch in time saves nine'

Or

b. i. Annotate the following: (7 marks)

"In the 21st century, a new society is emerging where knowledge is the primary production resource instead of capital and labor"

ii. Read the passage and answer the questions that follow. (8 marks)

Climate change may actually benefit some plants by lengthening growing seasons and increasing carbon dioxide. Yet other effects of a warmer world, such as more pests, droughts and flooding, will be less benign. How will the world adapt? Researchers project that by 2050, suitable croplands for four commodities

- maize, potatoes, rice and wheat - will shift, in some farmlands may benefit from warming, but others won't. Climate alone does not dictate yields: political shifts, global demand and agricultural practices will influence how farms fare in the future.

- a) How does climate change benefit few plants?
- b) What are the benign effects of a warmer world?
- c) What are the four commodities for suitable croplands?
- d) Does the farmlands benefit from warming?
- e) Is climate the only factor that dictate yields?
- f) Do you think farmers should modernize their agricultural methods?
- g) Pick the suitable meaning of 'benign' from the following options:
a. kind b. gentle c. friendly d. all the above
- h) Mention the factors that influence how farms fare in the future.

IV. a. i. What is the central theme in the poem, *Success is Counted Sweetest*.

(7 marks)

- ii. Write a dialogue between three friends about organizing Independence day celebrations at college. (8 marks)

Or

b. i. Annotate the following:

(7 marks)

"Success is counted sweetest, by those who never succeed."

- ii. Write a conversation between you and your parents about your plan to pursue short film making as a career. (8 marks)

V. a.i. How does Portia turn the tables on Shylock? Does she give shylock any opportunity to save himself? (7 marks)

- ii. Write a letter to the principal of your college, requesting him/her to grant you leave for 3 days to attend a friend's wedding. (8 marks)

Or

b.i. Annotate the following:

(7 marks)

"My deeds upon my head! I crave the law"

- ii. 'Better late than never' Write a brief story/anecdote that explains this proverb. (8 marks)

Faculty of Arts, Commerce, Science, Social Science and Business Management
B.A./B.Com/B.Sc/BBA I-Year, CBCS-II Semester Backlog Examinations -Jan, 2023

PAPER: Second Language Hindi

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

Section -'A'

1. निम्नलिखित प्रश्नों में से किन्हीं पाँच प्रश्नों का उत्तर दीजिए। (5X4=20 Marks)
1. डल झील सजीव है, रंगीन चित्र मात्र नहीं। ऐसा लेखक क्यों कहते हैं?
 2. 'ताई' पाठ में रामेश्वरी को अपनी संतानहीनता का बड़ा दुःख क्यों है?
 3. 'प्रदूषण' का अर्थ क्या है?
 4. 'हँसू या रोऊँ' कहानी में किस बिमारी से लोगों की मौत हुई समझाइए।
 5. 'सेवा' कहानी में नरोत्तम सहाय की पत्नी कैसे बिमार पड़ी थी और उसके सेवा किसने की?
 6. निम्न लिखित शब्दों का संधि विच्छेद कीजिए।
 I) स्वागत II) सद्भावना III) देवेश IV) दावानल।

Section -'B'

- II. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर विस्तार से लिखिए। (4X15=60 Marks)
7. (अ) कश्मीर की प्रमुख झीलों के नाम बताते हुए नगीन झील के बारे में लिखिए।
 अथवा
 (ब) 'ताई' पाठ में रामेश्वरी का व्यवहार अपने परिवार के साथ किस तरह रहा स्पष्ट कीजिए।
 8. (अ) 'राजनीति का बँटवारा' पाठ में प्रस्तुत व्यंग्य को विस्तार से लिखिए।
 अथवा
 (ब) स्वामी विवेकानंद पाठ का सारांश लिखिए।
 9. (अ) डिप्टी कलकटरी कहानी का सारांश अपने शब्दों में लिखिए।
 अथवा
 (ब) किन्हीं दो पात्रों का चरित्र-चित्रण कीजिए।
 I) गजाधर बाबू II) नरोत्तम सहाय III) सिलिया IV) गदल

10. (अ) निम्न लिखित शब्दों के विलोम शब्द लिखिए।

- I) बढ़िया II) पाना III) मान IV) कनिष्ठ V) कृतज्ञ VI) गुप्त VII) असीम
 VIII) निर्बल IX) अपराध X) स्वार्थ XI) कसूर XII) राग XIII) अमीर XIV) धनी
 XV) समीप

अथवा

- (ब) पत्र-लेखन के प्रकार क्या हैं, बताते हुए नौकरी के लिए जिलाधीश के नाम एक आवेदन पत्र लिखिए।

Faculty of Arts, Commerce, Science, Social Science and Business Management
B.A/B.Com/B.Sc/BBA I-Year, CBCS-II Semester Backlog Examinations -Jan, 2023
PAPER: Second Language Telugu

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

విభాగం-ఎ

- I. ఈ క్రింది ఏవైనా ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి. (5x4= 20 Marks)
1. 'కడువేడియో నీరుగలిసిన వనియ్యో' సందర్భ సహిత వ్యాఖ్య వ్రాయండి.
 2. " ఒక యప్పటికి న్నరికిండు యుంకృతుల్" సందర్భ సహిత వ్యాఖ్య వ్రాయండి.
 3. అత్తువొక్కటిదారపోశాను" సందర్భసహితవ్యాఖ్యవ్రాయండి
 4. "గీతశిల్పివెళ్ళిపోయాడు"సందర్భ సహిత వ్యాఖ్య వ్రాయండి
 5. బమ్మెర పోతన గురించి పరిచయం చేయండి.
 6. డాక్టర్ సి.నారాయణరెడ్డిగురించిపరిచయంచేయండి.
 7. సురవరం ప్రతాపరెడ్డి సాహిత్య సేవను తెలియజేయండి.
 8. రాజు-హరి-ఆకాశం-ధనుస్సు మాటలకు పర్యాయ పదరూపాలు వ్రాయండి.

విభాగం- బి

- II. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానములు వ్రాయండి. (5x12= 60 Marks)
9. ఈక్రింది వానిలో ఒకదానికి ప్రతిపదార్థ , తాత్పర్యము వ్రాయండి.

అ) సిరికింజెప్పడుశంఖచక్రయుగముంజేదోయిసంధింపడే
 పరివారంబునుజీరడభ్రగపతింబన్నింపడాకర్ణికాం
 తరధమ్మిల్లముజుక్కనొత్తడవివాదప్రోద్ధతశ్రీకుచో
 పరిచేలాంచలమైనవీడడగజప్రాణావనోత్సాహియై.

(లేదా)

ఆ) భూషలుగావుమర్త్యులకుభూరిమయాంగదతారహారముల్
 భూషితకేశపాశమ్యదుపుష్పసుగంధజలాభిషేకముల్
 భూషలుగావు, పూరుషునిభూషితుజేయుంబవిత్రవాణి, వా
 వాగ్భూషణమేసుభూషణము, భూషణముల్నశియించునన్నియున్.
 10. అ) గొడగూచిముగ్ధత్వాన్ని వివరించండి.

(లేదా)

ఆ) గజేంద్రుడుభగవంతుడిని ప్రార్థించిన విధానాన్ని విశ్లేషించండి.
 11. అ) "అల్పిదా" స్మృతిగీతంకోముది - మఖ్టూంచిత్రీకరించినవిధానాన్ని వివరించండి.

(లేదా)

ఆ) శ్రీశ్రీవర్ణించిన " జయభేరి " ని విశ్లేషించండి.
 12. అ) "యుగాంతం" కథాకథారంగా నాటి హైదరాబాద్ సంస్థానంలోని పరిస్థితుల్ని తెలియచేయండి.

(లేదా)

ఆ) సీతక్క, ఎంకన్నలమూగప్రేమనువర్ణించండి.

13. అ) కర్మధారయసమాసంలో నిభేదాలను ఉదాహరణసహితంగా లక్ష్యలక్షణసమన్వయము చేయండి.

(లేదా)

ఆ) ఈ క్రింది పదాలలో మూడింటికి విగ్రహవాక్యాన్ని వ్రాసి, సమాససూత్రం తెలుపండి.

1. వైకుంఠపురము
2. ముక్కోటి
3. సీతాద్రి
4. అధర్మము
5. సంసారసాగరం
6. మంజీరానది

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

విభాగం - ఎ

I. ఈ క్రింది ఏవైనా నాలుగు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వ్రాయండి. (4x5=20 Marks)

1. వినడే చూడడే తలపడే వేగరాడే-సందర్భ సహిత వ్యాఖ్య రాయండి.
2. ఏ లక్ష్యానికి కట్టువడక బతుకీడ్చుకు పోతే ఏం లాభం - సందర్భసహిత వ్యాఖ్య రాయండి.
3. రాయప్రోలు సుబ్బారావు - పరిచయం
4. దాశరథి కృష్ణమాచార్యులు - పరిచయం
5. శబ్దాలకు ప్రాణాలు పోసి | సమరాలకు నడిపించిన కవి | అపరాత్రి ఆకాశం మీద | పొడచూపిన అరుణ భవి - ఈ కవితా ఖండికను విశ్లేషించండి.
6. మొల్ల - పరిచయం

విభాగం - బి

II. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వ్రాయండి. (4x15=60 Marks)

7. (a) కింది పద్యానికి సందర్భసహిత ప్రతిపదార్థ తాత్పర్యములు రాయండి?

విద్య ని గూడ గుప్త మగు విత్తము, రూపము పూరుషాళికిన్
విద్య యశస్సు భోగకరి, విద్య గురుండు, విదేశ బంధుడున్
విద్య విశిష్ట దైవతము, విద్యకు సాటి ధనంబు లేదిలన్
విద్య నృపాల పూజితము, విద్య నెఱుంగని వాడు మర్త్యుడే

(లేదా)

(b)కింది పద్యానికి సందర్భసహిత ప్రతిపదార్థ తాత్పర్యములు రాయండి.

జనకుని భంగి రామ నృప చంద్రుని నన్నును దల్లిమాఱుగాఁ
గని కొలువంగ నేర్పు గుణగణ్యుని లక్ష్మణు నీతి పారగున్
వినఁ గన రాని పల్కుల వివేకము చేతను బల్కినట్టి యా
వినుత మహాఫలం బనుభవించితి నంబునుఁ జూటి చెప్పుమా

8. (a)విష్ణుమూర్తి గజేంద్రుని రక్షించిన విధానాన్ని వివరించండి.

(లేదా)

(b)స్నేహాలత లేఖను వివరించండి.

9. (a) "యుగాంతం" ఇతి వృత్తాన్ని రాయండి.

(లేదా)

(b) దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి తన పుట్టిన ఊరు చంద్రంపాలెం గురించి చెప్పిన విశేషాలేవి?

10.(a)ఈ క్రింది వాటికి లక్షణాలను రాసి, ఉదాహరణలతో సమన్వయం చేయండి.

(i) మత్తేభం (ii) తేటగీతి (iii) కందం

(b)ఈ క్రింది పద్యపదాలకు గురు లఘువులు గుర్తించి, గణ విభజన చేసి, ఏ పద్యమో తెలిపి, యతి ప్రాసలు గుర్తించండి.

Faculty of Arts, Commerce, Science, Social Science and Business Management
B.A/B.Com/B.Sc/BBA I-Year, CBCS-II Semester Backlog Examinations - JAN,2023

PAPER: Second Language Sanskrit

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

Section-A

I. Answer any five of the following questions (5x4=20 Marks)

1. सक्तुप्रस्थेन वो नायं यज्ञस्तुल्यो नराधिपाः ।
डञ्छवृत्तेर्वदान्यस्य कुरुक्षेत्रनिवासिनः ॥ इति श्लोकस्य भावं प्रकटयत ।
2. ससन्दर्भं व्याख्यात - 'शत्रुमुन्मूलयेत् प्राज्ञः तीक्ष्णं तीक्ष्णेन शत्रुणा' ।
3. गीतोक्ताम् दैवीसम्पदं लिखत ।
4. भवतु, गच्छसि पश्येम, सन्तु इत्येतेषां धातुपुरुशवचनानि प्रत्यभिजानीत ।
5. उपकृष्णम्, ग्रामगतः, अधर्मः, रामलक्ष्मणौ इत्येतेषां विग्रहवाक्यानि लिखत ।
6. ससन्दर्भं व्याख्यात - 'वृद्धोऽहं धारयिष्यामि त्वं बली भव पुत्रक' ।
7. सर्वनाशे च संज्ञाते प्राणानामपि संशये ।
अतिशत्रुं प्रणम्यापि रक्षेत् प्राणान् धनानि च ॥ इति श्लोकस्य भावं प्रकटयत ।
8. ससन्दर्भं व्याख्यात - 'खला न गृह्णन्ति नियन्तृचोदितम्' ।

Section-B

II. Answer the following questions (5x12=60 Marks)

9. द्वयोः श्लोकयोः प्रतिपदार्थं तात्पर्यं च लिखत ।
 - अ) पुरं तु तत्त्वर्गामिव प्रहृष्टं शुद्धाधिवासाः समवेक्ष्य देवाः ।
जीर्णं नरं निर्ममिरे प्रयातुं संचोदनार्थं क्षितिपात्मजस्य ॥
 - आ) रुपस्य हन्त्री व्यसनं बलस्य शोकस्य योनिर्निधनं रतीनाम् ।
नाशः स्मृतीनां रिपुरिन्द्रियाणामेषा जरा नाम ययैष भग्नः ॥
 - इ) आयुष्मतोऽप्येष वयःप्रकर्षो निःसंशयं कालवशेन भावी ।
एवं जरां रुपविनाशयित्रीं जानाति चैवेच्छति चैव लोकः ॥
 - ई) ततोऽब्रवीत्सारथिरस्य सौम्य धातुप्रकोपप्रभवः प्रवृद्धः ।
रोगाभिधानः सुमहाननर्थः शक्तोऽपि येनैष कृतोऽस्वतन्त्रः ॥
10. अ) बृहत्संहितायाः महत्त्वं निरूपयत ।
(अथवा)
आ) पञ्चतन्त्रमनुसृत्य गङ्.गदत्तस्य कथां विशदयत ।
11. अ) बुक्करायः वीरकम्परायं प्रति किमुपदिशति? स्पष्टीकुरुत ।
(अथवा)
आ) भगवद्गीतामुद्दिश्य निबन्धमेकं लिखत ।
12. केषाञ्चित् त्रयाणां धातूनां निर्दिष्टलकाररूपाणि लिखत ।
 - 1) इष् - लोट्
 - 2) लिख् - लृट्
 - 3) कृ - लङ्.
 - 4) चुर् - लट्
 - 5) लभ् - विधिलिङ्.
 - 6) मुद् - लट्
13. अ) समासनामनिर्देशपूर्वकं त्रयाणां विग्रहवाक्यानि लिखत ।
 - 1) इतिहरि
 - 2) विद्यानिपुणः
 - 3) सुखापेतः
 - 4) शीतोष्णम्
 - 5) सुपुरुषः
 - 6) चित्रगुः
 आ) समासनामनिर्देशपूर्वकं त्रयाणां विग्रहवाक्यानां समस्तपदानि लिखत ।
 - 1) अक्ष्णोः परम्
 - 2) यूपाय दारु
 - 3) आतपे शुष्कः
 - 4) नरः सिंह इव
 - 5) भीमश्च अर्जुनश्च
 - 6) चक्रं पाणौ यस्य सः

Faculty of Arts, Commerce, Science, Social Science and Business Management
B.A/B.Com/B.Sc/BBA I-Year, CBCS-II Semester Backlog Examinations -Jan, 2023
PAPER: Second Language Sanskrit

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

Section-A**I. चत्वारि प्रश्नाः समाधेयाः।**

(4x5=20 Marks)

1. श्लोकस्य अनुवादं कुरुत।
सत्तु प्रस्थेन विजितो ब्रह्मलोकस्त्वयाऽक्षयः।
इत्युक्तवाक्ये धर्मे तु यानमारुह्य स दविजः॥
2. ससन्दर्भं व्याख्यात। बुभुक्षितः किं न करोति पापम्।
3. श्लोकं पूरयत् । दम्भो दर्पो -----संपदमासुरीम्॥
4. ससन्दर्भं व्याख्यात। वृद्धोऽहं धारयिष्यामि त्वं बली भव पुत्रक।
5. संस्कृतवाङ्मये वराहमिहिरस्य वैशिष्ट्यं विवृणुत।
6. समास नाम लिखत
1) राजपुरुष 2) कर्मकुशलः 3) अब्राहमणः 4) घनश्याम 5) नवरात्रम्

Section-B**II. सर्वे प्रश्नैः समाधेयाः**

(4x15=60 Marks)

7. द्वयोः श्लोकयोः प्रति पदार्थं तात्पर्यं च लिखत।

1. ततः कुमारो जरयाभिभूतं दृष्ट्वा नरेभ्यः पृथगाकृतिं तम्।
उवाच सङ्ग्राहकमागतस्थस्तत्रैव निष्कम्पनिविष्टदृष्टिः॥
2. आयुष्मतोऽप्येष वयः प्रकर्षे निःसंशयं कालवशेन भावी।
एवं जरां रूपविनाशयित्रीं जानाति चैवेच्छति चैव लोकः॥
3. एवं जरा हन्ति च निर्विशेषं स्मृतिं च रूपं च पराक्रमं च।
न चैव संवेगमुपैति लोकः प्रत्यक्षतोऽपीदृशमीक्षमाणः॥
4. कः एष भोः सूत नरोऽभ्युपेत केशैः सितैर्यष्टिविषक्तहस्तः।
भ्रूसंवृताक्ष शिथिलानताङ्ग किं विक्रियैषा प्रकृतिर्यदृच्छा॥

8. वराहमिहिरेण बृहत्संहितायां वर्णितान् अंशान् विवृणुत।
अथवा
न गङ्गदत्तः पुरेति कूपम् इति पाठ्यंशस्य सारांशं लिखत।

9. त्रिणि धातु रूपाणि लिखत

- 1) भाष(लट्) 2) अस्(लृट्) 3) चुर(लङ्) 4) लिख्(लोट्) 5) इष्(लट्) 6) मुद्(लृट्)

10. दश समासानाम् निर्देशपूर्वं विग्रहवाक्यानि लिखत

- 1) मासपूर्वः 2) सीतापतिः 3) मुखकमलम् 4) नवरात्रम् 5) पितरौ 6) चित्रगुः 7) रामकृष्णौ 8) कुपुरुषः 9) षाण्मातुरः 10) मुखचन्द्रः 11) शीतोष्णम् 12) पुरुषव्याघ्र 13) अज्ञानम् 14) कार्यदक्षः 15) ऊढरथ

Faculty of Arts, Commerce, Science, Social Science and Business Management
B.A/B.Com/B.Sc/BBA I-Year, CBCS-II Semester Backlog Examinations -JAN, 2023
PAPER: Second Language Hindi

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

Section-A

- I. निम्न लिखित प्रश्नों में से किसी भी पांच का जवाब दें । (5x4=20 Marks)
1. 'रामेश्वरी' पात्र का चरित्र-चित्रण कीजिए ।
 2. स्वामी विवेकानंद का जीवन चैतिक गुणों का प्रेरणा स्रोत है। कैसे? अपने शब्दों में लिखिए ।
 3. सिलिया पात्र के जीवन पर प्रकाश डालिए ।
 4. 'संधि' किसे कहते हैं समझाते हुए उदाहरण पर प्रकाश डालिए ।
 5. निम्न लिखित शब्दों के विलोम लिखिए ।
 १. सच २. कड़वा ३. सुंदर ४. स्पष्ट
 6. प्रदूषण से मानव को क्या हानियाँ हैं।
 7. राजाधर बाबू का चरित्र चित्रण कीजिए ।
 8. नरोत्तम सहाय के चरित्र पर प्रकाश डालिए ।

Section-B

- II. निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दीजिए (5x12=60 Marks)
9. (a) कश्मीर के झीलों का परिचय दीजिए ।
अथवा
(b) 'ताई' कहानी की समीक्षा कीजिए ।
 10. (a) 'राजनीति का बँटवारा' पाठ के आधार पर भैयाजी का चरित्रांकन कीजिए ।
अथवा
(b) 'पर्यावरण और हम' गद्य में लेखक क्या कहना चाहते हैं?
 11. (a) 'सेवा' कहानी का सारांश लिखिए ।
अथवा
(b) 'सिलिया' कहानी की विषय-वस्तु संक्षेप में लिखिए ।
 12. (a) परीक्षा शुल्क मांगते हुए अपने पिताजी को पत्र लिखिए ।
अथवा
(b) नगर निगम आयुक्त के नाम एक शिकायती पत्र लिखिए ।
 13. (a) निम्न लिखित शब्दों का संधि-विच्छेद कीजिए ।
 १. भानुदय २. मोहोत्सव ३. सदाचार ४. पर्यावरण ५. सवागत
 ६. निर्मल ७. गिरीश ८. निरसंतान ९. सज्जन १०. परमात्मा
 ११. अत्याचार १२. अत्यंत
 - (b) निम्न लिखित शब्दों के विलोम शब्द लिखिए ।
 १. प्रमुख २. बाहर ३. अतिवृष्टि ४. प्राचीन ५. बस्ती
 ६. सूखा ७. असली ८. सूर्यास्त ९. अंधेरा १०. तेज
 ११. भला १२. विख्यात

(i) ఆ దుర్యోధనుఁ డంత మాత్రయును జేయఁ జాలఁడో కాని, పెం

(ii) సెనగ పిండి ఉల్లిపాయ చిన్న మిర్చికాయలున్

(iii) కూలున్ గుఱ్ఱంబు లేనుండులు ధరఁ గెడయుం గుప్పలైఁ నుగ్గునూపై

5003 5003 5003 5003
5003 5003 5003 5003